

DR. BALÁZS ISTVÁN

Az új erdő... törvényről vadászoknak

Az új törvény pontos megnevezése – hogy ne érje szó a ház elejét – „Az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény” (a továbbiakban: az erdőtörvény).

A címére – jogosan – kényesek a jogszabály-alkotók, mivel ez fejezi ki annak filozófiáját, alapgondolatát és nemzetközi értékét, azaz elsődleges célját: a szektorsemleges erdővédelmet.

Ha szigorúan vesszük, akkor a törvényben a vadászatra, a vadászokra vonatkozóan arányosan túl sok tételt nem találunk, inkább csak utalásszerűen. Viszont az is tény, hogy a vadászra, mint magyar állampolgárra – különösen ha a természetet óvni kívánó és azt szerető (ezek nélkül nem is igazi vadász a vadász) – szinte minden fejezetében találunk megfogalmazásokat, igényeket, magatartásbeli előírásokat. Tudjuk, erdőt járó, cserkelő vadászként, hogy az erdőben „nem mindent” szabad, hiszen az templom, ahol a szarvasbika orgonál és az erdő minden ember számára az *egészséges emberi élet egyik alapvető feltétele*.

Néhány számszerűség.

A törvény 106 §-ból áll. Ebből 20 §-ban, 26 bekezdésben és 29 tételben fordul elő a vadászat, vagy arra utaló szak szó, kifejezés, rendelkezés.

A vadászat számára már a bevezető indoklásban is fontos megállapítást rögzít, amikor az erdő szerepében – többek között – meghatározza, mi szerint őrzi az élővilág fajgazdagságát és az ember feladata abban biztosítani az állatvilág sokféleségét és megfelelő összhangját. Minden vadász ráismer e kifejezésekben a sokat emlegetett faunagazdaságra – ebben a vadászható állatfajokra –, melyeket meg kell őrzeni, de egyúttal gondoskodni kell a növény- és állatvilág megfelelő összhangjáról is. Azaz akkora vadállományt szabad csak fenntartani, amekkorát az erdő növényvilága viszonylag nagyobb károsítás nélkül, az erdő „vadtüdő”, az erdő természetes vadeltartó képessége mértékéig elvisel. Már is szól a törvény a klasszikus élőhelyfenntartásról, alárendelve azt az erdő fenntartásának és védelmének, hogy az erdő és annak javai a jövő nemzedékei számára is fennmaradjanak.

Ugye, ez alapvető érdeke a vadásznak, a vadgazdának is, ha azt a tevékenységet szakszerűen és évtizedeken át művelni akarja. Nem célja ugyanez az orvvadásznak és a vadászoknak.

Talán nem veszi rossz néven a kedves olvasó, ha az egyes vadászatra vonatkozó paragrafus-, bekezdés- és tétel számokat külön nem említi ez az írás, és csak a konkrét

témát tárgyalja. Ezzel együtt is néhol elmaradhatatlan a jogszabályi helyre való hivatkozás.

Az Országgyűlés ezt a törvényt a természet védelmére, valamint a vadászati jog gyakorlására, hasznosítására vonatkozó jogszabályokkal együtt fogadta el 1996. június 18-i ülésén. Erre utalóan ki is mondja, hogy e törvény rendelkezéseit az előbbi – és más talajvédelemre, a termőföld védelmére, növényvédelemre – külön jogszabályok rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni. Szóval, aki vadászati ügyek intézésében – mondjuk vadásztársasági elnökként vagy földtulajdonosként önálló vadászati jog esetén – tájékozott akar lenni, az ismerje meg az erdőről szóló törvénnyel együtt a többi is. A szakhatóságok számára – intézkedésünk során – pedig kötelező a felsorolt törvények összhangjának megteremtése, alkalmazása.

Az erdő fogalmának és az erdőgazdálkodási tevékenység meghatározásában a vadászható és nem vadászható fajok a társult élőlényekből kialakult életközösség, valamint az erdei haszonvételek gyakorlására irányuló tevékenység fogalomkörében jelennek meg, különös tekintettel arra, hogy a törvény későbbi tételében a vadászati jog hasznosítását az erdei haszonvételek között sorolja fel, annak minősíti (58. §. c. pont). Viszont az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek sorában említi a vadföldet. Ez lehet kifejezetten erre a célra kijelölt erdőterületen belül elhelyezkedő, ilyen céllal mezőgazdasági műveléssel (vadtakarmány termelésére vagy betakarítva, vagy a vad számára kint hagyva a termelvényt) hasznosított földterület, és lehet időszakosan ilyen céllal megművelt erdőterület, az erdőfelújítási kötelezettség végrehajtásáig megadott 2 éves határidőn belül, de erdőművelési ágban nyilvántartottan. Teljesen világos az erdősz és a vadász számára is, miszerint a vadászterületként megjelölt erdőterületre meghatározott (vagy majd 1997. III. 1-jétől meghatározásra kerülő) fenntartható legkisebb vadlétszám (törzsállomány) és a fenntartható legnagyobb vadlétszám (1. vadászati törvény) csakis elegendő nagyságú vadföld intenzív művelése mellett „viselhető el” az erdőben. A törvény erre a lehetőséget jogilag biztosítja, csak a földterület és művelés szükséges hozzá. Ehhez bizony jó együttműködés kell valamennyi érintett vad-, erdőgazdálkodó és szakhatóság között, arra ügyelve, hogy nem a fenntartható legnagyobb megállapított vadlétszámból visszavezethetően lehet vadföldnagyságot, területet „bővíteni” az erdőterületeken.

ERDŐ-, VAD- ÉS FAGAZDASÁG-TUDOMÁNYI FÓRUM-ot rendez az MTA Erdészeti Bizottsága január 30-án az Akadémia budapesti (Roosevelt téri) székházának dísztermében 10 órai kezdettel.

Délelőtt szabadon választott témájú felszólalások tarthatók, ebédszünet után pódiumvitára kerül sor szakmánk, valamint az OEE, FATE stb. vezetőinek részvételével.

Belépődíj nincs, valamennyi OEE tagot tisztelettel hívnak és várnak.

Gondol a törvény – egyébként több tételében is – a vad védelmére. Erre legjobb példa, amikor nevesíti – nagyon sok felsorolt védelmi szempont megvalósítása között – az erdei vadállomány védelmét, életkörülményeinek javítását szolgáló *vadvédelmi erdő*. Az ilyen, védő erdő, természetesen különleges kezelést igényel és ezért abban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozására lehet szükség. A vadvédelmi erdőt, mint az erdő elsődleges rendeltetését, a vadászati hatóság kezdeményezésére, illetőleg szakhatósági hozzájárulása alapján az erdészeti hatóság, erdőfelügyelőség állapítja meg.

Az erdők elsődleges rendeltetése között kiemelt jelentőségű a gazdasági és különleges rendeltetésű, az oktatás-kutatás célját szolgáló erdő. Az első fogalomkörben találjuk az intenzív vadgazdálkodásra kijelölt bekerített erdőt, a *vadaskertet* – ahol a vadászati törvény 22. §-a szerint szabad vadászni –, az utóbbi felsorolásban pedig olvashatjuk „az erdőterületen a külön jogszabály (ez megint a vadászati törvény és annak 24. §-a) rendelkezései szerint kialakított vadsparkot.”

Érdemes megemlíteni, hogy a vadsparkban csak a vadászati hatóság külön engedélyével szabad vadászni. Érthető. Ott kutatni, bemutatni kell a vadat. A fentiekben leírt jogszabályi rendelkezés(ek) a két törvény összehangolására is jó példa. Amit megerősít az erdőtvény azon tétele, mely szerint a földművelésügyi miniszter az érintett miniszterekkel egyetértésben köteles gondoskodni a körzeti erdőterv és a hosszú távú körzeti vadgazdálkodási terv összhangjának a megteremtéséről. Ez azt is jelenti, hogy a miniszter gondoskodik az erdőgazdálkodási tevékenység, valamint a vadászati jog hasznosításának egymással összhangban történő szabályozásáról.

Az erdészeti tervezési körzeteket, valamint a vadgazdálkodási körzeteket a földművelésügyi miniszter kijelöli, azaz ezek kijelölése már gyakorlatilag megtörtént, amihez erdőterületek esetében természetföldrajzunk segítséget adott. A minisztérium hivatalos lapjában ezek közzétételére sor kerül – amit természetesen a gyakorlati intézkedések meghozatalával, szabályzatok, végrehajtási rendeletek kiadásával tartalommal kell megtölteni.

Az erdőgazdálkodási üzemtervet – amely az egyes erdőgazdálkodók erdőterületére készül – annyiban érdemes megemlíteni, hogy abban szerepeltetni kell – többek között – az erdei életközösség feltételeit. Abban viszont egyetértünk, erdész-vadász, hogy az erdei életközösségbe beletartozik a vadállomány is; annak viszont nem minden vadász örül, hogy az erdőtvény – mint már korábban leírtuk – a vadászati jog hasznosítását erdei haszonvételnek minősíti. Azt azért el kell ismerniük, hogy az erdő elsődlegessége,

az erdőgazdálkodás mint alaptevékenység mégiscsak meghatározó jellegű.

Forgatva a törvényt, elég szép számmal következik egymás után olyan paragrafus, ami nem tartalmaz utalást a vadászatra.

A hatodik fejezet, amelynek fő címe: „Az erdőt károsító hatások elleni védekezés” bőven ad olvasnivalót a törvényt megismerni szándékozó vadászember számára. De ez nyilván a fejezetcímből is következtethető volt. Ugyanis kimondja, hogy az erdőt veszélyeztető és a faanyag értékét csökkentő károsító hatásnak minősül – többek között – a vadállomány károsítása. Egyúttal előírja az erdőgazdálkodó számára az erdőt veszélyeztető káros hatások kártételének megelőzéséhez és az ellenük való védekezéshez szükséges intézkedések megtételének köteleességét. A két téma közötti összefüggés nem vitatható és tényként állapítható meg a nagyvadállomány erdei növényzetben okozott, okozható kártétele, amelynek mértéke helyenként meghaladja az elviselhető mértéket, de a törvény az erdőgazdálkodót is készíti a kár megelőzésére.

Véleményezhetően ez így korrekt, szükségszerű. Nem kell túl messzire menni az időben, az idején igen erős tél, takarmányhiány, majd az erdei növényzet gyors növekedése utáni nagymértékű zöld táplálék vad általi felvétele, bizony helyenként komoly károkat okozott az erdő növényállományában. Ezt bizonyították a nyári ún. előzetes vadkárfelvételek, majd pedig az erdősítések műszaki átvételének tapasztalatai, melynek eredményeként több vadászársaságnál jelentkezett a postás és hozta a vadkártérítési számlákat.

Gondolataink kicsit elkalandoztak. Vissza a törvény szigorú szövegéhez.

A védelem a vadállomány károsítása ellen címet viselő 49. §-t szinte teljes egészében fel kell sorolni, mert a vadászok, vadászatra jogosítottak számára jövőben betartandó előírásokat, feladatokat jelöl meg. Melyek ezek?

Az erdőterületen – vadaskert és vadspark kivételével – illetve az erdőterülettel közvetlenül határos vadászterületen, az erdei életközösség tagjainak fennmaradását, az erdő talajának épségét, az erdősítés állapotát, az erdő faállományának termőhelye szerint várható mennyiségi és minőségi fejlődését veszélyeztető, valamint az erdő természetes felújítását akadályozó létszámú és fajösszetételű vadállomány *nem* tartható fenn. – Fajsúlyos mondat, szakmailag alátámasztva kifejezi azt az igényt, hogy a törzsállományt és az élőhelyet még nem veszélyeztető legmagasabb vadlétszámot ennek figyelembevételével kell a tervekben stb. meghatározni.

Az erdészeti hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásával létesített vadaskertben és vadsparkban olyan mértékű

KANADÁBAN AZ ERDÉSZETI TÖRVÉNYKEZÉS a tartományok feladata. Így pl. Ontario 1992-ben az erdők fenntartására a következő vezéreleveket adta ki: „Cél az erdei ökoszisztémáinkat olyan egészségi állapotban megőrizni, hogy megfelelhessenek a hosszú távú helyi és globális környezetlakításnak és kielégíthessék a jelen, valamint jövőbeli generációk anyagi és szociális igényeit.” Magyarozatként hozzáfűzik, hogy „Az ökoszisztémához nem csak fák, más növények, állatok, parányszervezetek, levegő, víz, talaj és kőzet is hozzá tartoznak.”

Svédországban 1994. január 1-én hoztak új erdőtvényt. Ebben a biológiai sokféleség fenntartása egyenrangot kapott a termelési rendeltetéssel.

A Rio-Konferencia óta új vezérfogalmunk a „fenntartható fejlődés”. A német erdész ebben a 200 éve vezérelyként követett tartamosságot ismeri fel. Kérdés, hogy ez utóbbi mennyiben felel meg az előbbinek?

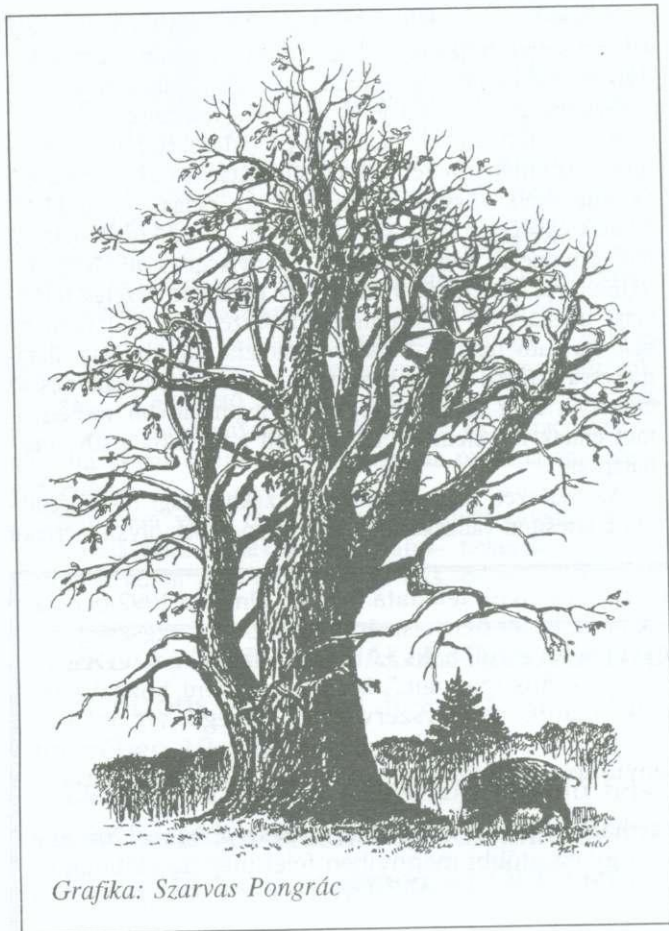
(AFZ/DW 1996. 14. Ref.: Jérôme R.)

vadlétszám is fenntartható, amely a felsoroltak közül a három utolsó (erdősítés, faállomány-fejlődés, természetes felújítás) érvényesülését nem biztosítja. Bizony egyre inkább előtérbe kerül az erdőterületeken a bekerített vadaskertek létesítésének, működtetésének szükségessége és indoka. Viszonylag kisebb területre koncentráltan nagyobb létszámú nagyvad tartására fog sor kerülni, természetesen kellő körültekintéssel, és szakmai követelményekkel. Ráadásul a vadaskert és a vadspark nem minősül az erdőterület termelésből történő kivonásának, vagy annak rendeltetésszerű használatát időlegesen vagy tartósan akadályozó létesítménynek, ill. tevékenységnek. Azokban előírt erdőgazdálkodási tevékenységet is kell egyidejűleg folytatni.

Hatósági intézkedésre is jogot ad a törvény, ha a fenti előírást nem tartják be. Nevezetesen: az erdészeti hatóság a felsorolt veszélyeztető tényezők észlelése megjelölésével köteles kezdeményezni a vadászati hatóságnál (valószínűleg a megyei vadászati felügyelőnél, szervezetenél – a szerző megjegyzése) a vadállomány apasztására, illetve a veszélyeztetés egyéb módon való megszüntetésére teendő intézkedés elrendelését.

Az erdészeti hatóság megkeresésére a vadászati hatóságnak tizenöt napon belül kell határozatot hoznia. Ez bizony szigorú, de objektív megfogalmazás, ami egyúttal a két hatóság közötti együttműködést is igényli, az erdő védelmében.

Ugyanakkor a törvény azt is kimondja, hogy az erdőgazdálkodó a vadállomány károsítása elleni védekezése során köteles figyelemmel lenni a vad természetes élőhelyének védelmére.

Grafika: Szarvas Pongrác

Nem egyoldalú a rendelkezés, tekintettel van a vadra, pontosabban annak élőhelye védelmére, tartózkodási helyére is. Olyannyira, hogy másutt lehetőséget ad arra, hogy a vadászati jog gyakorlására jogosult – mondjuk egy vadászársaság – az erdőgazdálkodó hozzájárulásával átmenetileg korlátozhatja az erdőterület egyes részeinek a látogatását, amennyiben az a vadászati jog gyakorlását lényegesen akadályozza, illetőleg a vadállományt különösen veszélyezteti (pl. ellés, vaddisznóhajtás stb.). Amennyiben az erdőterület látogatását korlátozza a vadászársaság, az köteles a helyszínen megfelelő tájékoztatásról gondoskodni (pl. jelzés, tábla, örök stb.).

Szóltunk az erdei haszonvételnek minősített vadászati jog hasznosításáról, de azt még hozzá kell tenni, hogy az erdei haszonvételnek minősülő vadászati jog hasznosítására vonatkozóan a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról (röviden: a vadászati törvény) szóló 1996. évi LV. törvény rendelkezéseit az erdőterületben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni. Ennek az ismertetésnek nem célja a vadászati törvény részletes elemzése.

Mindenki számára nyilvánvaló, hogy az erdő védelmében meghatározott előírásokat be nem tartókkal szemben szankcionálásra, illetve annak lehetőségére is jogszabályi előírásokat kellett a törvényben megfogalmazni. A többféle szankció közül a vadászatot lényegében csak az erdővédelmi bírság érinti. Kivéve az erdőgazdálkodásban stb. a vad által okozott kárt, annak térítési szabályait, amelyeket a vadászati törvény, valamint a későbbiekben kiadásra kerülő miniszteri rendelet határoz meg. Amennyiben a vadászterületen a vad olyan hosszú távra kiható kárt okoz, amely a vadászati törvényben és miniszteri rendeletben szabályozott kártérítési eljárás során nem érvényesíthető, úgy a vadászatra jogosult erdővédelmi bírságot köteles fizetni. Ennek kezdeményezésére az erdészeti hatóság, a természetvédelmi hatóság, az erdő használója és tulajdonosa jogosult.

Az erdészeti hatóság a természetvédelmi és a vadászati hatóság egyetértésével hozhat erről határozatot. A bírság hektáronkénti legalacsonyabb összege húszezer forint, legmagasabb összege kétszázzezer forint, és folyamatos károkozás esetén a bírság évenként ismételtlen kiszabható. Ilyen károsítás lehet például: hántáskár, makkfelszedés (a természetes felújítást meghiúsítja), az erdőgazdálkodó ún. „saját vadkára”, amikor az erdőterületen a vadászati jogot gyakorolja és vadkár esetén nem számol el, nem térít saját magának vadkárt (önkár!).

Az erdővédelmi bírság az erdő védelmét hivatott szolgálni.

Megkíséreltük az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvényt sajátos, a vadász, a vadászatra jogosított szemüvegén keresztül nézni, úgy, hogy a teljes törvényi szövegből, a paragrafusok szerinti sorrendet követve, kiragadtuk azokat a részeket, tételeket, amelyek megítélésünk szerint érintik a vadászati szakterületet. Némi magyarázatot is fűztünk az egyes részekhez, remélhetőleg érthetővé, a vadgazdálkodási gyakorlat számára hasznosíthatóvá téve ezt a szakmai törvényt.

Megítélésünk szerint az erdőterület higgadtan, korrekten, minden szélsőséges megközelítést kerülve szakmailag megalapozottan szól, rendelkezik a hatáskörébe tartozó vadászati, vadgazdálkodási témákról, európai szemlélettel, figyelembe véve az erdő érdekét, a benne lévő élőlények érzékenységét, annak fenntartását.

Nomen est omen

(Gondolatok védelmi
törvénykezésről)

A név figyelmeztető jelzés. Ilyen jelzésnek tűnik az 1996. évi LIV. tv. neve. Az erdőről és az erdő védelméről. Mert ha akár hivatalból, akár önszorgalomból, de ha másképp nem, erdészvezetői utasításra, figyelmesen elolvassa az érdeklődő, a nem túl képszerű szöveg ellenére feltűnik: hol maradt az erdőgazdálkodás vagy az erdőhasználat (ökologikusan: erdőirtás) fogalma a címből? Vajon miért maradt ki, ha a fejezetek közül 3-4 közvetlenül is, több pedig közvetve tárgyal adóköteles, meg költségnyelő kötelezettségekről? Holott markánsan fogalmazza meg a teljesítési, befizetési, szankcionálási momentumokat, kicsikre, nagyokra egyaránt vonatkoztatva.

Mert ha már kimaradt a címből, akkor némely belül megfogalmazott tételt is átengedhetett volna, mondjuk az előző, LIII. tv.-nek. Például a teljes VI. fejezetet. Egyáltalán, ha már gazdálkodásról van szó, átengedhetette volna a védett természeti területen a nevelővágásokkal, a véghasználatok (ökologikusan: erdőirtás) 5 hektárt meghaladó erdőrészhányadaival történő nyereséges gazdálkodást is. Talán a Kincstár megértő támogatásával, legalább azokban az esetekben, amikor a gyenge hozamú, kiterjedt védett területen kellően magas a természetes erdőfelújítások kényszere!

Ebben az esetben, egyúttal megspórolhatta volna az alkotó csoport a X. fejezetre fordított energia legnagyobb részét. Egyébként is, például vehettek volna (ha nem ők fogalmazták) az LIII. tv. 57. §-a hat és fél soros tömörségéről! Az abban meghatározott, a miniszter által szabályozatlan és ismeretlen képzettségű szakszemélyzetre ugyanis rá lehet bízni azt, amit az erdésztnél csak külön kijelölt végzettségűekre (gondolom, az eddigiekre) lehet bízni. Az íménti szabályozatlan és ismeretlen képzettségűek jelentős hányadának előképzettségét perze jól ismerjük megtépzott közelmúltunkból.

A Budapesti Agrárkamara Elnökségének állásfoglalása az 1997. évi agrártámogatások tárgyalás alatt lévő irányelveiről (részlet)

Tudatában vagyunk, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozásunk elkerülhetetlen, úgy is mondhatjuk, hogy egyfajta gazdasági kényszer. Ennek előkészítése azonban – megítélésünk szerint – nem a magyar mezőgazdaság és agrártársadalom érdekeiből kiindulva folyik. Javasoljuk, hogy a termelésből kivonandó területek hasznosítása, valamint az agrárfoglalkoztatásból ilyen módon kieső társadalmi csoportok megélhetésének biztosítása végett az előterjesztés által megjelölt lehetőségeket foglaljuk rendszerbe. (Ágazati kapcsolatok, piacutatis, területek lakosságmegtartó képessége.) Javasoljuk továbbá, hogy az összes érdekelt intézmény (területi agrárkamarak, kutatóintézetek, terméktanácsok, érdekvédelmi egyesületek) bevonásával hívjanak életre egy bizottságot azzal a feladattal, hogy tekintse át alapjaitól a magyar agrárium vertikumainak szabályozását és működését (föld, víz, erdőgazdálkodás, művelésre alkalmatlan területek termelésből történő kivonása és erdő-, legelőtelepítés útján történő újrahásznosítása; az ezzel összefüggésben szükséges környezetvédelmi intézkedések megtétele, regionális folyamattervek kialakítása; a statisztikai vonatkozások korrekciója stb.). Ez a bizottság dolgozzon ki olyan ajánlásokat a kormányzat részére, amelyek egyidejűleg biztosítják az EU szabályokkal való megegyezést, ugyanakkor életképes magyar agráriumot hozzanak létre a megváltozott körülmények között.

De mégis, mindezeknél fontosabb, hogy ha egyszer így sikerült az a fránya cím, akkor a belsőség miképpen formálja egy átlagos, de inkább az alsóházban (ami a természeti alapokat illeti) gazdálkodni hivatott szervezet törekvéseit, munkáját! Teremt-e reális feltételeket a kötelezettségek, jogosultságok gazdaságos teljesítéséhez, egyszersmind az állami zseb rendelkezésszerű használatához? Nos, úgy tűnik, a szakmai kötelezettségek egy törvényhez illő szabadsággal sorakoznak a papíron. *Remélhető, hogy a részletező, kifejtő, tételesen szabályozó ismérvek, a végrehajtási rendelet, időrekordot dönt a törvény követésében, pozitíve!*

Erre biztosan nem csak egy „campestre” erdész vár, némi csodavárásos tüzdeléssel.

Mert amikor az átlag alatti minőségű erdő, rendkívül nyomott (szabad-)piacon realizált hozamából, de valamilyen módon mégis piacon megmértetett értékéből valamilyen nyereséget képes elkülöníteni a gazdálkodó, akkor az erdőteremtés (ökologikusan: faültetvéskedés) több éves, évtizedes folyamata erkölcsileg egyre inkább a szakma, anyagilag pedig a gazdálkodás perifériájára kerül. Különösen, ha más jövedelmei nincsenek, és legyen bár kiterjedt erdőterület kezelője. Mindez nem feltétlenül hat az újdonság szenzációjával, hiszen tőlünk nyugatabbra, hasonlóan szabadversenyes gazdasági környezetből, gyakorló erdőgazdák, szavahihető közgazdászok ebbéli gondolatai kinyomtatott forrásként állnak rendelkezésre. Az állam egalizáló igyekezete nem képes még feloldani ezt a feszültséget. A szakmai elvárások és a teljesítés körülményeinek drasztikus változtatása, közöttük az is, hogy a szakirányításban sajátos, megtűrt polarizálódás folyik, zsebpénzvezérléssel, nap nap után okoz több-kevesebb megoldhatatlan problémát.

Amikor a valós erdészeti viszonyok között a több száz hektár erdősítés ápolási díjait nem a valós gazdasági környezet, hanem az elvárt sarokszámból elemi számtani művelettel képzett összeg jeleníti meg, akkor alapvető gondot kell feltételeznünk! Különösen, mert ott, ahol emberemlékezt óta, több generációt érintve, folytonosan negatív eredményt könyvel el az erdőfelújítás, nem biztos, hogy csupán szakmai a gond. Nem csak a befizetett és a felhasznált járulékoszegekről van szó! Hiszen, míg a befizetett járulékoszegek részé, addig miféle jövedelem képződik tisztán az erdőfelújításban. Ami kellőképpen ösztönöz erkölcsileg és anyagilag?!

Tehát, ha ez pénzkérdés, akkor meglehet, hogy nem csak kerületvezetői, erdészeti, részvénytársasági ügy. Kevésbé praktikus esetben még bankok, tőkeerős gazdálkodók, befektetők stb. ügye is lehet. Ad absurdum: a kötött, nyomott állami piac helyett szabadon kelnek el a felújított erdőterületek.

Apatóczy István

HARMADIK ALKALOMMAL

RENDEZTÉK MEG december 7-én Debrecenben a Kelet-Magyarországi Erdő-, Vad- és Halgazdálkodási, valamint Természetvédelmi Konferenciát. A plenáris ülésen előadást tartottak Benedek Fülöp földművelésügyi államtitkár és Tardi János helyettes államtitkár. Az 1996. évben elfogadott természetvédelmi törvény, erdőtörvény és vadászati törvény adta a szekcióülések fő témáját. Az erdőgazdálkodási szekcióban érdeklődésre tartott számot többek között *Constantin Nitescu* bukaresti kutatóintézeti igazgató előadása, aki az erdei kártevők elleni integrált védekezésről fejtette ki eredeti gondolatait. Feltűnő volt, hogy mind az erdészeti, mind a vadgazdálkodási szekcióban több fiatal, a közelmúltban végzett erdőmérnök szerepel, többségük a Nyírerdő Rt. dolgozó.

Az előadások szünetében az egyetem rektora és a földművelésügyi államtitkár fogadták a román delegációt, élükön *Sever Ster* szatmárnémeti erdőigazgatóval. Az államtitkár a határ menti szakmai együttműködések fontosságát hangsúlyozta, kiemelve az erdészszakma ezzel kapcsolatos különleges lehetőségeit.

